

metafora

TÁTOVO INDIÁNSKÉ LÉTO

Virginie
Grimaldiová

Nejvyšší čas na všechno možné i nemožné

Juliane je devětatřicet, má sedmiletého syna, spořádaný život a nemá ráda překvapení. Její táta Jean je odjakživa nespoutaný živel a miluje všechno spontánní. Takže když v jeho domě dojde k požáru a on se musí přistěhovat ke své dceři, o zábavu je postaráno. Jean byl vždycky jiný než ostatní otcové, doslova magnet na neuvěřitelné příhody, ale tentokrát se zdá všechno nějak mnohem intenzivnější...

Juliane si zprvu myslí, že se rysy otcovy nespoutané náтуры jen prohlubují věkem, brzy si ale musí přiznat, že s ním zkrátka něco není v pořádku. Díky tomu si ale také uvědomí, že někdy je třeba hodit minulost i budoucnost za hlavu, žít přítomným okamžikem a užívat si každý drahocenný den. Dokud totiž žijeme, stále je čas úplně na všechno.

„Tátovo indiánské léto, to je opravdu poutavá lekce o životě! Skrze příběh Juliane a Jeana nám autorka předává důležitou zprávu, a sice tu, že si musíme vážit každého okamžiku, který nám život nabízí.“

– Lireka

Virginie Grimaldiová

Tátovo
indiánské léto

Virginie Grimaldiová

TÁTOVO INDIÁNSKÉ LÉTO

Přeložila Sarah Baroni

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

„LES POSSIBLES“ by Virginie Grimaldi

© Librairie Arthème Fayard, 2022

Published by Librairie Arthème Fayard, France

Translation © Sarah Baroni, 2022

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2022

All rights reserved

ISBN 987-80-7625-676-7 (ePub)

ISBN 987-80-7625-675-0 (pdf)

ISBN 987-80-7625-215-8 (print)

Mému otci

Prolog

Táta.

První slovo, které jsem uměla vyslovit.

Na obrazovce se spouští video. Hlas mého otce mě povzbuzuje, abych to slovo opakovala znovu a znovu. Sedím na vysoké dřevěné židličce, tvář mám umazanou od nějaké oranžové kaše a hrdě ho opakuji, aniž bych tušila, jaké nadšení to v něm vyvolává.

Má matka, pekař, jeho šéf, jeho kolegové z továrny, jeho rodiče, listonoška, dětský lékař, zaměstnanec čerpací stanice, pokladní z Codecu, má chůva, ti všichni a ještě spousta dalších se o tom museli dozvědět: vyslovila jsem své první slovo a bylo to jen a pouze „táta“.

Touto historkou zahajoval i projev na mé svatbě.

„Tá-ta-tá-ta-tá-ta-tá-ta!“

„Bravo, Juliane! Ty moje šikulko!“

„Má-ma,“ ozve se matčin hlas, jehož odhodlaný tón otce roze-smál, až jsem se ozvěnou začala smát i já.

Obrazovka zčerná. Vracíme se do přítomnosti.

Vytahuji kazetu z videopřehrávače, vkládám ji zpět do obalu a vracím ji do krabice k desítkám ostatních.

Táta.

Kolikrát jsem to slovo vyslovila?

Rozesmátá, zamračená, křičící, plačící, nabručená, zabraná do hry, plná lásky.

Tati, koukej!

Tati, kde jsi?

Tati, s tebou je sranda.

Tati, budeme si hrát?

Tati, ty jsi nejlepší!

Tati, s tebou není žádná sranda.

Tati, na hraní už jsem velká.

Tati, vysad' mě ještě o kus dál.

Tati, odvedeš mě k oltáři?

Tati, bude z tebe dědeček.

Zalepuji krabici, byla poslední. Za kliku bere sestra a vchází za mnou do pokoje.

„Půjdeme?“

„Půjdeme.“

Táta.

První slovo, které jsem uměla vyslovit.

Takové hloupé slovo, člověku vyjde z úst bez rozmyslu, aniž by požádalo o dovolení. Slovo tak automatické jako nadechnutí. Slovo dítěte, slovo lásky.

Slovo jako fantomová končetina, která bolí, ač už ji člověk nemá.

Část 1

Popření

Kapitola 1

Můj otec se jmenuje Jean, což je jediná věc, jíž mezi ostatními lidmi nevyčnívá.

Jako malá jsem v otci viděla téměř Boha, zvláště v momentech, kdy zpíval z plných plic za volantem nebo nám servíroval snídani k večeři. To do jeho náručí jsem se utíkala schovat, na jeho zádech jsem se vozila a bojovala s draky, to jemu jsem kreslila obrázky a recitovala básně.

Jako dospívající dívka jsem se za svého nekonvenčního otce styděla, za jeho dlouhé vlasy, džínové šortky a vzhled zastydlého pubertáka, když pro mě přijel ke škole na svém mopedu a mluvil s mými kámoši tak, jako by byli jeho. To jemu jsem zabouchávala dveře před nosem, to na něj jsem křičela, to jemu jsem vyčítala své špatné známky, černé myšlenky a neúspěchy.

Jako dospělá ho mám ráda, i když mě vyčerpává stejně jako všechno, čemu nerozumím. Je mým přímým protikladem, jsme jako oheň a voda. Zatímco já si dávám záležet na tom, abych nevybočovala, abych se pohybovala ve vymezených mantinelech,

on veškeré mantinely ve svých džínových šortkách sebevědomě rozsedává.

* * *

Jsem právě na schůzi, když se mi na displeji telefonu objeví jeho jméno. Neviděla jsem ho už měsíce, a jak je jeho dobrým zvykem, dává o sobě vědět v ten nejnevhodnější okamžik. Vypínám si zvonění a omluvně se usmívám na kolegy. Můj otec totiž není jenom velká voda, on je rovnou tsunami. Okamžitě mi volá znovu. Típnu to. Zkouší to potřetí a nesouhlasné pohledy ostatních mě přimějí to zvednout. Moje „haló“ zní tak stroze, až mě to samotnou znejistí.

Ze sluchátka se však ozve jiný hlas než ten jeho.

Zakotkám něco na vysvětlenou a kvapem opouštím schůzi.

Po celou cestu mi představitost jede na plné obrátky. Ten hasič mě ujistil, že k jiným než materiálním škodám nedošlo, ale stejně se nemohu zbavit myšlenky, že to nejhorší se mi chystá sdělit až tváří v tvář. Hlavou mi probleskávají všemožné scénáře: že najdu otce v slzách, v šoku, zraněného, nebo možná i něco horšího. Všechno kromě toho, co mě ve skutečnosti čeká.

Zahrada je rozbahněná od hašení, zadní část domu vyhořelá a uprostřed toho všeho se můj otec se stoickým klidem chvástá: „To se mi akorát hodí, stejně jsem chtěl měnit tapety!“

Všichni vyprsknou smíchy, od zvědavých sousedů po hasiče, což otci dodá kuráž a otáčí se na mě, aby se přesvědčil, že se smějí také. Můj pohled ho patřičně vyvádí z omylu. Jsem tak šťastná, že ho vidím živého, až bych ho nejraději zabila. Nevěnuje tomu pozornost a se smíchem kráčí ke mně.

Ještě jsem ani nevystoupila z auta, na to se mi příliš třesou nohy.

„Bud' v klidu, Padavko, vždyť je to jen barák. Oni vážně hrozně chtěli někomu zavolat, tak jsem si vzpomněl na tebe, ale neměl jsem to dělat. Máš přece spoustu jiný práce. Jak se pořád máš?“

„Co se tady stalo?“

Pokrčí rameny a přeje si dlaní po své holé hlavě.

„Vypadá to, že jsem vysypal popelník do koše v koupelně a nevsiml si, že jsem špatně típnul jeden vajgl. Zrovna jsem chodil po nákupech, když mi to dala vědět paní Roustaingová. Znáš ji, pořád je nalepená na okně, sůva jedna stará. Geronimo se musel bát, byl v obýváku.“

Otáčí se na svého psa, který mezitím utekl na sousedčinu zahradu, a mávne na něj. Zvíře zavrtí ocasem a následně celým tělem.

Na nepříjemné pocity není čas. Zatímco si hasiči uklízejí vybavení, četník otci posunkem naznačuje, aby za ním přišel.

„Tak já jdu, musejí mi teď vysvětlit další postup. Ty máš určitě práci, tak se tam vrať, já si poradím.“

„Ještě tu chvíli zůstanu.“

„Jak chceš.“

Sotva odešel, objevila se u mého auta jeho sousedka odnaproti, paní Roustaingová, se zarmouceným úsměvem na tváři.

„To už je doba, co jsem tě tu naposledy viděla, Julianko! Akorát mě mrzí, že to je za takových okolností.“

Za těch třicet let, co ji znám, se vůbec nezměnila. Podezírám ji, že už se jako stará narodila. Krátce ji pozdravím a nedělám si žádné iluze, že by ji nějak zvlášť zajímalo moje psychické rozpoložení, spíše byla nažhavená na nějaké pikantní drby, s nimiž by pak mohla obcházet celou čtvrť jako dealer s dobrým matrošem. Věděla sice, co je to ohleduplnost, ale byla na ni skoupá.

Jedné středy nedlouho poté, co se naši rozvedli, za mnou coby náctiletou dívkou přišla domů, protože věděla, že tam jsem

sama, a pod průhlednou záminkou vypůjčení špetky soli se mě jen tak mimochodem zeptala, jestli vím, jak se jmenuje matčin milenec.

„Víš, jak k tomu došlo?“ ptá se a ukazuje na stále ještě doutnající otcův dům. „Vážně to chytlo od cigarety?“

„To netuším, bude potřeba pořádně prozkoumat ten koš.“

Bude to nejspíš chtít více sarkastických poznámek, abych ji odradila, protože neúnavně pokračuje: „To se dalo čekat, spíš se divím, že to přišlo až teď.“

„Jak to myslíte?“

Okamžitě zalituji, že jsem jí nahrála na smeč. Vidím jí na očích, jak se tetelí radostí.

„No, už nějaký čas se mi zdál takový zvláštní. Ale co to vykládám, jak ty bys to mohla vědět, když jsi tu už měsíce nebyla.“

„Jak zvláštní?“

Nasazuje vážnou tvář, rozhlíží se kolem, aby se ujistila, že ji nějaký nepovolaný posluchač nepřipraví o její pocit výjimečnosti, a následně zamumlá: „Obě víme, že byl vždycky takový, jak bych to řekla... svůj, ale poslední dobou mu začíná dost strašit ve věži. Každý večer vynáší koš, i když popeláři jezdí jen v pondělí, a často zapomíná zavírat na noc okenice. Jednou někam odešel a nechal dveře dokořán, jindy jsem ho zase zahlédla, jak jde do pekárny v pyžamu! Nemohla jsem tomu uvěřit, tak jsem si ho vyfotila. Ale to není to nejhorší.“

Na okamžik se odmlčí a čeká na mou reakci, kterou jí promptně dopřávám: „A co je to nejhorší?“

Naklání se k mému uchu a přehnaně uctivým tónem mi říká: „Minulý týden byl na zahradě a musel si všimnout, že se mi v okně pohnula záclona. Je mi jedno, co si myslel, já prostě jenom uklízela, mám přece jiné starosti než špehovat ostatní lidi. No a on na

mě zničehonic něco ukázal rukou, pak se otočil, spustil si kalhoty a odtancoval s holou zadnicí až k sobě domů.“

Musím se kousat do tváře, abych se nerozesmála při představě otce, jak se promenáduje s holým zadkem před pobouřenými zraky paní Roustaingové. Zatímco vypočítává další zvláštnůstky svého souseda, zadívám se na jmenovaného, jak se opírá o auto četníků.

Stojí tam ve svých sepraných džínách, pestrobarevném svetru a teniskách a jeho sedmašedesát let by mu rozhodně nikdo nehádal. K jedné z jeho libůstek patří sdělovat lidem svůj věk a pak poslouchat, že vypadá mladší. Možná trochu zhubnul, a to už byl i tak dost hubený. Vždycky chtěl být vazoun, ale příroda mu nadělila protáhlé a šlachovité tělo. Zamlada mu kamarádi přezdívali Čáp, z čehož měl silné komplexy.

„Tebe to neznepokojuje?“ ptá se mě paní Roustaingová.

„Ani ne. Jak jste říkala, byl vždycky trochu svůj.“

Vyvalila oči: „To mě podrž! Mám ti zopakovat, jakou podívanou mi předvedl?“

„Ne, děkuji, dobře si to pamatuji.“

„Dobrá. Koneckonců moje věc už to není. Brzy už ho nebudu mít na očích.“

„Ach tak, vy někam odjíždíte?“

Je to jen zdvořilostní otázka, odpověď mě dvakrát nezajímá. Poslouchám ji jen napůl a čekám, že spustí něco o návštěvě syna nebo lázeňské kúře kvůli revmatu. Ale nic takového, žádná návštěva, žádné lázně. Jak to, že mě to nenapadlo? Ona přece nikam neodjíždí. Otcí shořela půlka domu, nemůže tady zůstat. A v tu chvíli mi paní Roustaingová i mé svědomí kladou jednu a tutéž otázku: „Vezmeš si ho k sobě?“

Kapitola 2

Udělalala jsem mu místo v pokoji pro hosty. Tento vzletný název ve skutečnosti označuje místnost, kam odkládám veškeré haraburdí, pro které jinde v domě nebylo místo. Jedině tam dávám průchod nepořádnější stránce své osobnosti, která jinak nemá před mocnými tahy mého smetáku a hadru šanci.

Zdědila jsem to po otci. Kolikrát jsem ho jen slyšela prohlašovat, že život je příliš krátký na to, aby ho člověk strávil uklízením? Celkově vzato je podle něj život příliš krátký na cokoli, co jen vzdáleně připomíná nějaké omezení. Úklid, papírování, otevírací hodiny, konflikty, povinnosti, konvence, věrnost. Moje matka, unavená ze soužití s věčným pubertákem, z něžž se jí ani po letech snažení nepovedlo udělat dospělého, ho nakonec opustila. Omezení plynoucí ze života bez ní překonala všechna ostatní, sliboval jí, že se změní, ale bylo už pozdě.

„Geronimo spí se mnou!“ oznamuje mi, když přichází za mnou do pokoje.